

ಕಾಡಿನ ಕತೆಗಳು

ಲೇಖನ 01

ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳು ಖಗ-ರತ್ನಗಳೆಂಬ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು...

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಂಜರಾಯನ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ, ಕಾಜುವೇಲಿ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ತಾವಾ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಮ್ಸರ್ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯತೆಯ ಜೌಗುಭೂಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದವು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ 10.36 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟರ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಾಮ್ಸರ್ ಜೌಗುಭೂಮಿ ಇದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು (18) ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೌಗುಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ (10) ಇದೆ.

ಜೌಗುಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು 1971ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 2ರಂದು ಇರಾನ್‌ನ ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಸಮುದ್ರತೀರದ 'ರಾಮ್‌ಸರ್'ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಳಿಕ, ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು 'ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣ'ಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳು (Ramsar Sites) ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ, 1971ರ ರಾಮ್ಸರ್ ಸಮಾವೇಶದಡಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ, ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಈ ತಾಣಗಳು, ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿವೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು (16+) ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಧನಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್

ಭಾರತವು 28 ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 98 ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ , ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅದರ ಪರಿಸರ, ಜಲವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಮಹತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣವೆಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಸುಂದರಬನ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ (4,230 ಕಿಮೀ)ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ರೇಣುಕಾ ಸರೋವರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವೆಂಬನ್ನೂರ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ಸಂಕೀರ್ಣ (ಎರಡೂ 1 ಕಿಮೀ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ) ಸೇರಿವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳಾದ ಒಡಿಶಾದ ಚಿಲಿಕಾ ಸರೋವರ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಕಿಯೋಲಾಡಿಯೊ ಫಾನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು 1981 ರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಯಿತು, ಇದು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಭಾರತದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ...

ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣವು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಾಗಿ ರಾಮ್ಸ್ ಸಮಾವೇಶದ (1971) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ, ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಜೊತೆಗೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾರತವು ಪ್ರಸ್ತುತ 28 ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ 98 ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ :- ಧನಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್

2025 ಮತ್ತು 2026 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು 13 ಹೊಸ ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು, ಇದು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತನ್ನ ನಿರಂತರ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ತಾಣಗಳು ತಮಿಳುನಾಡು, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ, ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಸುಂದರಬನ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ, ಕಜುವೇಲಿ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ ಮತ್ತು ವೆಂಬನಾಡ್-ಕೋಲ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ, ಇವು ತಲಾ 1,500 ಕಿ.ಮೀ² ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳು :-

- 1)ಸುಂದರಬನ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ (ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ)
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:- 4230 ಚ.ವೀ
- 2)ಕಜುವೇಲಿ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ(ತಮಿಳುನಾಡು)
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:- 1513 ಚ.ವೀ
- 3)ವೆಂಬನಾಡ್-ಕೋಲ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ(ಕೇರಳ)
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ :- 1512.5 ಚ.ವೀ
- 4)ಚಿಲಿಕ ಸರೋವರ (ಓಡಿಶಾ)
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ :- 1,165ಚ.ವೀ
- 5)ಶತ್ಕೋಸಿಯಾ ಕಮರಿ(ಓಡಿಶಾ)
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ :-981.97 ಚ.ವೀ
- 6)ಕೊಲ್ಲೇರು ಸರೋವರ(ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ)
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:- 901 ಚ.ವೀ

ಭಾರತದ ಚಿಕ್ಕ ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳು:-

ರೇಣುಕಾ ಸರೋವರ, ವೆಂಬನ್ನೂರ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತಗಲ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮಗಳು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ 1 ಕಿ.ಮೀ² ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿದೆ. ಅವುಗಳ ಗಾತ್ರದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಈ ತಾಣಗಳು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳು :-

ಚಿಲಿಕ ಸರೋವರ ಮತ್ತು ಕಿಯೋಲಾಡಿಯೊ ಘಾನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು 1981 ರಲ್ಲಿ ರಾಮ್ಸ್ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಲಸೆ ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ :- ಧನಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್

ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ, ಅವು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ, ನೀರಿನ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ವಲಸೆ ಮತ್ತು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಆಧಾರಿತ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕಾರಕಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲದ ಸಿಂಕ್‌ಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಮ್ಸ್' ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಕಸಮುದ್ರ ತಾಣ, ಮಾಗಡಿ ಕೆರೆ, ಅಘನಾಶಿನಿ ಅಳಿವೆ :-

ರಾಜ್ಯದ ಮೂರೂ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರಾಮ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಅರಣ್ಯ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿನ 'ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣ'ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 80ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮವನ್ನು 2022ರ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಅಂಕಸಮುದ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಶತಮಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಅಂಕಸಮುದ್ರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಇರುವ ಈ ತಾಣವು 244 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

2024 ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿ ತಜ್ಞರು ನಡೆಸಿದ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ 168 ಪ್ರಭೇದಗಳ 48,825 ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಈ ವರ್ಷ ಜನವರಿ 25 ರಂದು ನಡೆಸಿದ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ 132 ಪ್ರಭೇದಗಳ 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾನಾಡಿಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೂ ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳ ಈ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ಸದಾ ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವೇ 2024ರ ಜನವರಿ 31ರಂದು ರಾಮ್‌ಸಾರ್ ಎನ್ನುವ ಅಪರೂಪದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ತಾಣವಾಯಿತು. ಇದೇ ವೇಳೆ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಗಡಿ ಕೆರೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಘನಾಶಿನಿ ನದೀಮುಖ ಸಹ ಈ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದವು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವಾದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮಕ್ಕೆ ರಾಮ್‌ಸಾರ್ ಟ್ಯಾಗ್ ದೊರೆತ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

4,801 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಅಘನಾಶಿನಿ ಅಳಿವೆಯು ಅಘನಾಶಿನಿ ನದಿಯು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ಏಡಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಿಗಡಿ ಸಾಕಣೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನು ಸಾಕಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 7,500 ಕುಟುಂಬಗಳ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನೆರವಾಗಿವೆ.

ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಮತ್ತು ಅಘನಾಶಿನಿಯ ಸಿಹಿನೀರು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುವ ಈ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಲೋಕ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಗೆ ಹರಿದು ಬರುವ ಕಾಳಿ, ಗಂಗಾವಳಿ, ಶರಾವತಿ, ನೇತ್ರಾವತಿ ಈ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶ ಅಘನಾಶಿನಿಗೆ ಇದೆ. ಅದರ ವಿಸ್ತಾರ 48 ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ -ಅಂದರೆ 4800 ಹೆಕ್ಟೇರ್.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ:- ಧನಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ತರುವ ಅಘನಾಶಿನಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ 13 ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾಂಡ್ಲಾ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅರೆಬರೆ ಮುಳುಗಿರುವ ಈ ಪೊದೆಗಳು ಸುಮಾರು 45 ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಾಯಂ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿವೆ. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಸೈಬೇರಿಯಾ, ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್, ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್, ಯುರೋಪ್ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 120 ಬಗೆಯ ವಲಸೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಬರುತ್ತವೆ.

ರಾಮ್‌ಸಾರ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗಲು ಒಂದು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 20 ಸಾವಿರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾನದಂಡವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಘನಾಶಿನಿ ಹಿನ್ನೀರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಈ ಕೆರೆಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ಹಲವಾರು ಪ್ರಬೇಧಗಳ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆಶ್ರಯ ತಾಣದಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಕರ್ಷಕ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವಾಗಿ ಮಾಗಡಿ ಕೆರೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

ಮಾಗಡಿ ಕೆರೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು 50 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ. ಇದು 166 ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 8 ಸಾವಿರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮಾಗಡಿ ಕೆರೆಯು 134.15 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮಾಗಡಿ ಹಾಗೂ ಹೊಳಲಾಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ, ಲಡಾಖ್, ಟಿಬೆಟ್, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ನೇಪಾಳ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಹಾಗೂ ಹಿಮಾಲಯ ಸರೋವರಗಳಿಂದ ಆಗಮಿಸುವ ಬಾನಾಡಿಗಳು, ಈ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಐದಾರು ತಿಂಗಳು ನೆಲೆಯೂರಿ ನಂತರ ತಮ್ಮ ತವರಿಗೆ ಮರಳುತ್ತವೆ.

ಗಿರಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ

ಅರಣ್ಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಾರ
ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಪರಿಸರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ
ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ

ಇಮೇಲ್: girivalmiki604@gmail.com

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ:- ಧನಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್

